

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) 15 § 3 mom. samt *ändras* 6—8 och 10 §, 11 § 1—3 mom., 15 § 2 och 4 mom., 16 § 1 mom., 16 § 2 mom. 3 och 4 punkten, 17 §, 18 § 1 och 3 mom., 19 § 1, 2 och 4 mom., 20—29 § samt 30 § 2 och 4 mom., av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 925/2017, 16 § 2 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 740/2024 och 27 § och 30 § 2 och 4 mom. sådana de lyder i lag 597/2022, som följer:

6 §

Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheten

Oberoende av sekretessbestämmelserna är en yrkesutbildad person inom socialvården skyldig att på begäran lämna Tillstånds- och tillsynsverket de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för att det ska kunna sköta sina uppgifter enligt denna lag.

7 §

Rätt att utöva socialarbetaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har avlagt högre högskoleexamen i vilken det ingår eller utöver vilken personen har genomfört huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att utöva socialarbetaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

8 §

Rätt att utöva socionom-, geronom- eller rehabiliteringsledaryrket på grundval av utbildning som genomgått i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva socionomyrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva geronomyrket.

Tillstånds- och tillsynsverket beviljar på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området rätt att utöva rehabiliteringsledaryrket.

10 §

Personer som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som genomgått sin utbildning i någon annan EU- eller EES-stat än Finland

Den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan

RP 174/2025 rd

ShUB 2/2026 rd

RSv 43/2026 rd

medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för ett yrke som avses i 7 eller 8 § eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket i fråga, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att i Finland använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer på ansökan den som är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som på grundval av en utbildning i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland i denna stat har tilldelats ett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga, eller någon annan handling som visar att sökanden har färdigheter att utöva yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov med iakttagande av vad som i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer föreskrivs om bestämmandet av dem.

11 §

Personer som har genomgått sin utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva ett sådant yrke som avses i 7 eller 8 §, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan rätt att i Finland utöva detta yrke.

Rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan den som på grundval av en utbildning i en stat utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har tilldelats ett examensbevis eller något annat bevis som i den staten krävs för erhållande av rätt att utöva yrket i fråga.

Tillstånds- och tillsynsverket kan bestämma att sökanden som kompensationsåtgärd ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet samt övriga kompetenskrav för sökanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

15 §

Styrning och tillsyn

Tillstånds- och tillsynsverket styr och övervakar på riksnivå yrkesutövningen i fråga om yrkesutbildade personer inom socialvården.

För tillsynen över de yrkesutbildade personerna inom socialvården finns vid Tillstånds- och tillsynsverket en nämnd för tillsyn över yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter finns i 15 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket (530/2025).

16 §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

Tillstånds- och tillsynsverket för centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården i syfte att sköta de tillsynsuppgifter som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket.

I registret införs följande uppgifter:

3) uppgift om anmärkningar som Tillstånds- och tillsynsverket i enlighet med denna lag har gett en yrkesutbildad person inom socialvården samt uppgifter om varningar, bötesstraff eller fängelsestraff eller avsättning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen,

4) namn, personbeteckning och hemadress i fråga om en person som studerar för att bli legitimerad som yrkesutbildad person i ett yrke inom socialvården, en person som tillfälligt är verksam i en legitimerad socialarbetares uppgifter eller en annan person som tillfälligt är verksam inom socialvården i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter, om personen av Tillstånds- och tillsynsverket som tillsynsåtgärd har getts en anmärkning eller en skriftlig varning eller blivit föremål för en säkerhetsåtgärd, samt uppgift om tillsynsåtgärden.

17 §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter samt arbetsgivare inom och verksamhetsenheter för social- och hälsovården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 16 § 2 mom. 3 punkten i denna lag för bedömning av en persons lämplighet för ett arbete.

18 §

Offentlig informationstjänst

Tillstånds- och tillsynsverket får genom det allmänna datanätet ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården (*offentlig informationstjänst*) lämna ut uppgifter om en yrkesutbildad persons namn, registernummer, födelseår, behörighet och begränsningar i personens rätt att utöva sitt yrke.

Så snart Tillstånds- och tillsynsverket har fått information om att en yrkesutbildad person inom socialvården har avlidit ska den utplåna de uppgifter som finns om personen i den offentliga informationstjänsten. Detta gäller också när en yrkesutbildad person inom socialvården har frångåtts rätten att utöva sitt yrke eller förbjudits att använda sin yrkesbeteckning.

19 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Om det finns grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och

tillsynsverket ålägga personen att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (*utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet*).

Om det finns grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom socialvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket ålägga personen att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av dennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning av yrkesskickligheten*).

Om en yrkesutbildad person inom socialvården motsätter sig en utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet eller av yrkesskickligheten, kan Tillstånds- och tillsynsverket förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

20 §

Påföljder av felaktigt förfarande

Tillstånds- och tillsynsverket kan meddela en yrkesutbildad person inom socialvården en påföljd för felaktigt förfarande, om den yrkesutbildade personen

- 1) försummar en skyldighet enligt 4—6 §,
- 2) utför uppgifter för vilka dennes utbildning eller yrkesskicklighet ska anses klart otillräcklig,
- 3) på ett annat än i 1 och 2 punkten avsett sätt handlar väsentligen felaktigt vid utövningen av yrket.

Tillstånds- och tillsynsverket kan i de fall som avses i 1 mom.

- 1) meddela den yrkesutbildade personen inom socialvården närmare bestämmelser för yrkesutövningen,
- 2) för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad personrätten att utöva yrket,
- 3) för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning.

Tillstånds- och tillsynsverket kan, om ärendet inte föranleder en åtgärd enligt 2 mom. eller 25 §, för en yrkesutbildad person inom socialvården påpeka vikten av en ändamålsenlig yrkesutövning, uppmana personen att avhjälpa konstaterade brister eller missförhållanden eller ge personen en anmärkning för framtiden. I en anmärkning eller ett påpekande enligt detta moment av Tillstånds- och tillsynsverket får ändring inte sökas genom besvär.

Tillstånds- och tillsynsverket kan vidta åtgärder enligt 2 mom. 2 och 3 punkten bara om en yrkesutbildad person har gjort sig skyldig till allvarligt felaktigt förfarande eller allvarligt försummat sina uppgifter och lindrigare påföljder inte har resulterat i att personen har åtgärdat bristerna i verksamheten.

21 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Om en yrkesutbildad person inom socialvården på grund av sjukdom, missbruk av berusningsmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak eller på grund av brist på yrkesskicklighet som konstaterats på motiverat sätt är oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom socialvården, kan Tillstånds- och tillsynsverket besluta om de åtgärder som anges i 20 §.

22 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom socialvården genom ett lagakraftvunnet domstolsbeslut har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och det på basis av de omständigheter som framgår av brottet finns skäl att misstänka att fortsatt yrkesutövning äventyrar klientsäkerheten, kan Tillstånds- och tillsynsverket begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller tills vidare frånta personen denna rätt eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

Om de omständigheter som framgår av brottet och förhållandena i anslutning till det är synnerligen försvårade, kan Tillstånds- och tillsynsverket permanent frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller permanent förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

23 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 19—22 § kan Tillstånds- och tillsynsverket när klientsäkerheten kräver det temporärt begränsa rätten att utöva yrket som legitimerad yrkesutbildad person eller förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

24 §

Begränsning eller fråntagande av rätt att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på en yrkesutbildad persons egen begäran

Tillstånds- och tillsynsverket kan på egen begäran av en legitimerad yrkesutbildad person inom socialvården begränsa personens rätt att utöva yrket eller frånta personen denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket kan på egen begäran av en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning frånta personen rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga.

25 §

Skriftlig varning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården vid utövningen av yrket har handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser och föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse, kan Tillstånds- och tillsynsverket ge personen en skriftlig varning.

26 §

Återställande av rätt att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom socialvården för viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om personen har förbjudits att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården, ska Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan återställa rätten att utöva yrket, slopa begränsningen av denna rätt eller återställa rätten att använda en yrkesbeteckning, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades eller användningen av yrkesbeteckningen förbjöds inte längre föreligger. Till ansökan ska den sökande foga en utredning över att den omständighet som avses ovan inte längre föreligger.

27 §

Rätt för Tillstånds- och tillsynsverket att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna av statliga och kommunala myndigheter, en samkommuns myndigheter och välfärdsområdesmyndigheter samt andra offentlighetsrättsliga sammanslutningar, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, verksamhetsenheter inom social- och hälsovården, Patientförsäkringscentralen och apoteken på begäran avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag.

28 §

Anmälningsskyldighet för domstolarna

En domstol ska utan dröjsmål till Tillstånds- och tillsynsverket sända en kopia av det beslut genom vilket en yrkesutbildad person inom socialvården har dömts till bötes- eller fängelsestraff eller något annat straff för ett brott som personen har begått i yrkesutövningen.

29 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen om begränsning och fråntagande av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda en yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom socialvården.

30 §

Ändringssökande

När det gäller andra beslut av Tillstånds- och tillsynsverket än de som avses i 1 mom. får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Om Tillstånds- och tillsynsverket inte har meddelat ett beslut inom den tid som anges i 14 §, får sökanden anföra besvär. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Sådana besvär får anföras tills ett beslut om ansökan har meddelats. Tillstånds- och tillsynsverket ska underrätta besvärsmyndigheten om att ett beslut har meddelats. På anförande av besvär enligt detta moment och behandlingen av dem tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2026.

Helsingfors den 22 maj 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Social- och hälsovårdsminister Wille Rydman